

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

Από τον κ. Γρηγ. Πελεκάνο, Δικηγόρο

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

α. Οι εισαγωγικές αυτές παρατηρήσεις δεν είναι δυνατόν να εξαντλήσουν, ούτε να αντιμετωπίσουν με κάποια επάρκεια ένα θέμα, το οποίο άρχισε να συζητείται πριν 20 χρόνια ακόμη στην Δ. Ευρώπη και τις Η.Π.Α. και τα τελευταία 10 χρόνια βρίσκεται συνεχώς στο φως της νομικής επικαιρότητας: Οι Η.Π.Α., η Αγγλία, η Δ. Γερμανία, η Γαλλία, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Βουλγαρία, η Αυστραλία (για να αναφέρω μερικές μόνο από τις πιο προηγμένες χώρες) και διεθνείς οργανισμοί όπως η WIPO και το AIPII έχουν υιοθετήσει ή προτείνει ρυθμίσεις για την προστασία των προϊόντων πληροφορικής και συγκεκριμένα του λογισμικού. Ειδικής προστασίας τυχαίνουν σε πολλές από τις χώρες που προανέφερα και ειδικά προϊόντα πληροφορικής, όπως το semiconductor chips. Κάθε χρόνο εκδίδονται ολοένα περισσότερες αποφάσεις δικαστηρίων όλων

εφευρέσεις κ.λπ.» με τον οποίο η Ελλάδα κυρώνει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ευρεσιτεχνιών του Μόναχου (1972).

2) Το ν. 2387/1920 «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» και τις διατάξεις της Δ.Σ. Βέρνης (άρθρ. 1, Ν.Δ. 4264/1962).

3) Το ν. 146/14 «περί αθέμιτου ανταγωνισμού»

4) Το ν. 1998/39 «περί σημάτων»

5) Τον Ποινικό Κώδικα, και ιδίως τα αρθρ. 13γ και 216 ΠΚ (έγγραφο / πλαστογραφία)

6) Το Αστικό Δίκαιο, ιδίως το δικαίωμα συμβάσεων καθώς και τις διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας και των «προϊόντων της διανοίας».

Η κατ' αρχήν εντυπωσιακή απαρίθμηση νόμων και διατάξεων δεν πρέπει να παραπλανά. Με την εξαίρεση των συμβάσεων, για τις οποίες θα ακολουθήσει τοποθέτηση από τον συνάδελφο κ. Γιάννη Σταυρόπουλο, δεν είναι

**Εφευρέσεις • Πνευματική Ιδιοκτησία
• Σήματα • Αθέμιτος Ανταγωνισμός •
Ποινική Προστασία**

των βαθμών, δημοσιεύονται άρθρα, αναλύσεις και εκδίδονται βιβλία για τα νομικά προβλήματα που συνδέονται με την προστασία των προϊόντων πληροφορικής, στις χώρες αυτές.

Και στην Ελλάδα: Με εξαίρεση τα δύο τελευταία χρόνια ούτε οι νομικοί, ούτε οι επαγγελματίες του κλάδου προϊόντων πληροφορικής είχαν συνειδητοποιήσει την ύπαρξη προβλημάτων. Τελευταία όμως δημιουργήθηκε μια σχετική κίνηση. Διοργανώθηκαν ημερίδες της Γ.Γ.Ε.Τ. και του ΕΛΚΕΠΑ, ενώ η ΕΠΥ δημιούργησε την Επιτροπή Νομικής Πληροφορικής. Δημοσιεύτηκαν και κάποια άρθρα σε νομικά περιοδικά. Η κίνηση όμως αυτή είναι πολλή φτωχή. Δεν έχουμε νομολογιακές ενδείξεις, ενώ ο προβληματισμός περιορίζεται σε μια μικρή ομάδα νομικών. Και το κυριότερο, η αντιμετώπιση των σχετικών θεμάτων γίνεται κυρίως με μεταφορά νομικών δεδομένων της αλλοδαπής, όχι με ελληνικά νομικά δεδομένα. β. Θεωρητικά, από πρώτη όψη, η ελληνική έννομη τάξη ενδέχεται να προσφέρει προστασία στο λογισμικό με βάση:

1) Το ν. 1733/87 «Μεταφορά Τεχνολογίας,

βέβαιο αν παρέχεται κάποια μορφή προστασίας, με βάση το δικαίωμα της βιομηχανικής (εφευρέσεις, σήματα, αθέμιτος ανταγωνισμός) και πνευματικής ιδιοκτησίας και με τον ποινικό νόμο.

II. ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

α. Μέχρι τις 1/1/88 ίσχυε ο ν. 2527/20, όπως έχει συμπληρωθεί, τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.

Από 1/1/88 ισχύει ο ν. 1733/87 για τη μεταφορά τεχνολογίας και τις εφευρέσεις, ο οποίος εισάγει νέο δικαίωμα το οποίο θεωρείται προσαρμοσμένο στις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ευρεσιτεχνιών του Μόναχου, όπου προσχώρησε και η Ελλάδα.

Αυτό σημαίνει ότι ο παλιός ν. 2527/20 χάνει τη σημασία του.

Όσες εφευρέσεις δηλώθηκαν μέχρι την 1/1/88 δίδονται πλέον από τον ν. 1733/87. Έτσι δεν δημιουργείται διάκριση ανάμεσα σε «παλιές» και «νέες» εφευρέσεις.

β) Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις χορήγησης εγκύρου διπλώματος ευρεσιτεχνίας αλλά και η εγγύηση που περιέχεται σ' αυτά διαφέρουν από το ν. 2527/20 στο ν. 1733/87.

Διακρηγυμένος στόχος του ν. 1733/87 είναι ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας με την προσαρμογή του στο κείμενο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ευρεσιτεχνιών του Μόναχου. Μεταξύ των άλλων, η Αγγλία, η Γερμανία και η Γαλλία έχουν όλες προβεί στην προσαρμογή των νομοθεσιών τους, έτσι ώστε να δημιουργείται ενιαίο νομικό πλαίσιο για την τεχνολογία, στην Ευρώπη. Ο ν. 1733/87 διαφέρει από τον παλιό νόμο

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ

Είναι δικηγόρος, γεννημένος στο Λονδίνο το 1960.

Κατάγεται από την Κάλυμνο.

Σπούδασε νομικά στο Παν/μιο Αθηνών και είναι κάτοχος Μάστερ του Παν/μίου του Λονδίνου, όπου παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Δίκαιο Εταιριών, Δίκαιο της Βιομηχανικής και Πνευματικής Ιδιοκτησίας, Δίκαιο του Ανταγωνισμού/Αντιμονοπωλιακό και στο Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο.

Εργάζεται ως δικηγόρος στην Μόμπιλ Όιλ Ελλάς Α.Ε. και διατηρεί δικό του γραφείο.

Είναι Πρόεδρος της Μόνιμης Επιτροπής Δικαίου και Πληροφορικής της Ελληνικής Εταιρίας Επιστημόνων Η/Υ και Πληροφορικής (Ε.Π.Υ.).

Άρθρα του έχουν δημοσιευτεί σε νομικά περιοδικά και στον περιοδικό και ημερήσιο τύπο.

2527/20 στα εξής βασικά σημεία:

• Εισάγει τον διοικητικό προέλεγχο των θετικών προϋποθέσεων για έγκυρο δίπλωμα.

• Προσδιορίζει τι δεν θεωρούνται εφευρέσεις.

• Διευρύνει το νέο σε «διεθνές νέο».

• Εισάγει στο νομικό κείμενο την προϋπόθεση της «πρωτοτυπίας», σαν αυτόνομη προϋπόθεση, και την ορίζει ως «εφευρετική δραστηριότητα που υφίσταται» αν κατά την κρίση του ειδικού, δεν προκύπτει (η εφεύρεση) με προφανή τρόπο από την υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής.

• Ορίζει την «επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής» εφεύρεση ως εκείνη που «το αντικείμενό της μπορεί να παραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιονδήποτε τομέα βιομηχανικής δραστηριότητας» (προϊόν, μέθοδος και βιομηχανική εφαρμογή).

• Η χρονική διάρκεια των διπλωμάτων που χορηγούνται με βάση τη διαδικασία του ν

Σημείωση: Το κείμενο που δημοσιεύουμε αποτελεί εκσυγχρονισμένη τροποποίηση της προφορικής εισήγησης του κ. Γρ. Πελεκάνου, στο Συνέδριο της «INFOSYSTEMS '87» (Νοέμβριος 1987). «Το κείμενο διαφέρει της αρχικής εισήγησης γιατί έχουν πραγματοποιηθεί εξελίξεις της νομολογίας και της περαιτέρω θεωρητικής επεξεργασίας του θέματος», όπως μας γνωστοποίησε ο συγγραφέας.

Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

1733/87 είναι είκοσι έτη από τη δήλωση ή την ημερομηνία προτεραιότητας, ενώ κατά τον ν. 2527/20 ήταν δεκαπέντε έτη.

● Προσδιορίζεται με σαφήνεια το περιεχόμενο της δήλωσης και για πρώτη φορά καθίστανται υποχρεωτικές οι «αξιώσεις», που πρέπει να έχουν συγκεκριμένη δομή.

● Εισάγεται στο ελληνικό δίκαιο ο θεσμός των «υποδειγμάτων χρησιμότητας».

Υπάρχουν και άλλες διαφορές μεταξύ των δύο νόμων αλλά αυτές που αναφέραμε αποτελούν τις σημαντικότερες για το θέμα που διαπραγματευόμαστε.

Καθίσταται επίσης φανερό ότι, αν και πολλοί φοροί, όπως εφεύρεση, νέον, πρωτοτυπία και δεκτικότητα βιομηχανικής εφαρμογής είναι κοινοί στα δύο νομοθετήματα, παρουσιάζουν σημαντικότερες διαφοροποιήσεις στον εννοιολογικό προσδιορισμό τους, έτσι ώστε οι ερμηνευτές και εφαρμοστές του ν. 1733/87 θα πρέπει να αποφεύγουν τη μεταφορά της πείρας του ν. 2527/20 στο νέο νόμο. Αντίθετα, οι ερμηνευτικές δυσκολίες του νέου νόμου και τα προβλήματα εφαρμογής του πρέπει να λύνονται κυρίως με αναφορά στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ευρεσιτεχνιών και τα ερμηνευτικά κείμενά της. Παρά όμως την πρόθεση εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Ε.Σ.Ε. του Μονάχου, ο έλληνας νομοθέτης πρόβησε σε παραλείψεις που ειδικά για τα προγράμματα Η/Υ και τα συναφή επινοήματα μπορεί να

οδηγήσουν σε αποτελέσματα καταστροφικά για την ελληνική βιομηχανία Hardware και Software.

Η παράλειψη βρίσκεται στο εξής: ενώ και η Ε.Σ.Ε. και ο ν. 1733/87 ρητά ορίζουν ότι τα προγράμματα Η/Υ **δεν** θεωρούνται εφευρέσεις, η ΕΣΕ (άρθρ. 52(3)) περιορίζει την απαγόρευση «μόνο εφ' όσον η αίτηση Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας ή το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα αφορά (πρόγραμμα Η/Υ) αυτό καθ' εαυτό». Ο περιορισμός όμως αυτός της απαγόρευσης απονομής Διπλώματος δεν έχει περάσει στον ελληνικό νόμο! Έτσι, ενώ η θέση του Ευρωπαϊκού Γραφείου Ευρεσιτεχνιών, όπως εκφράζεται στα Guidelines for Examination (1985) είναι ότι «αν το αντικείμενο που αξιώνεται αποτελεί τεχνική συνεισφορά στην υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής η προστασία πρέπει να παρέχεται ακόμη και αν εμπεριέχει πρόγραμμα Η/Υ» καθώς και ότι παρέχεται δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για γνωστό (γενικής χρήσης) Η/Υ στον οποίο έχει φορτωθεί νέο πρόγραμμα αν το πρόγραμμα οδηγεί σε νέα τεχνική λειτουργία του Η/Υ, δεν είναι βέβαιο αν απονέμεται δίπλωμα με τον ν. 1733/87 αν το μόνο νέο στοιχείο του επινοήματος είναι ένα πρόγραμμα Η/Υ.

Δύο τάσεις φαίνεται ότι μπορεί να διαμορφωθούν:

● Η πρώτη που ξεκινάει απ' την γραμματική διατύπωση του ν. 1733/87, την παράλειψη του άρθρ. 52 (3) ΕΠΚ/ και την μέχρι τον 1733/87

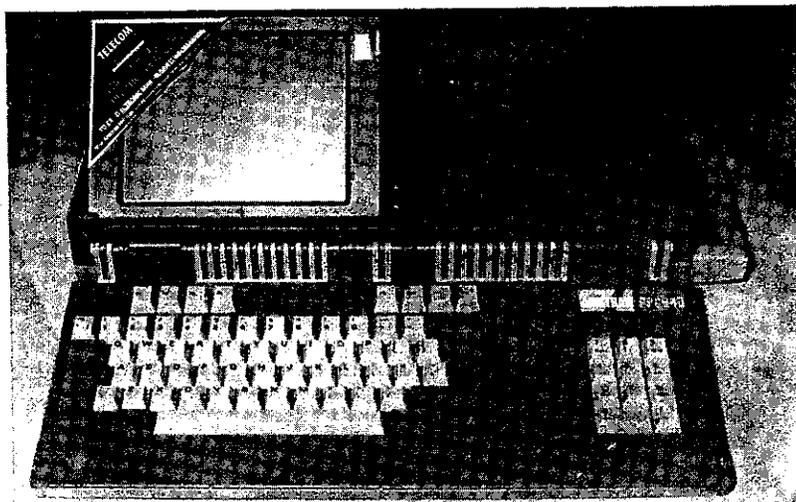
νομολογία θα ισχυριζόταν:

«Ένα πρόγραμμα Η/Υ μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, π.χ. του αλγόριθμου, του λογικού διαγράμματος ροής ή σειράς κωδικοποιημένων οδηγιών που μπορούν να εγγραφούν σε ταινία ή άλλο μέσο αναγνώσιμο από άλλη μηχανή και που μπορεί να θεωρηθεί ως ειδικός τύπος είτε μαθηματικής μεθόδου είτε παρουσίασης πληροφοριών... Εάν η συνεισφορά στην ήδη γνωστή τέχνη έγκειται στο πρόγραμμα τότε το αξιούμενο δεν προστατεύεται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ασχέτως του τρόπου με τον οποίο αξιώνεται. Για παράδειγμα, μια αξίωση για Η/Υ ο οποίος χαρακτηρίζεται από το ότι έχει ένα ειδικό πρόγραμμα αποθηκευμένο στη μνήμη του ή (μια αξίωση) για μέθοδο λειτουργίας ενός Η/Υ ο οποίος ελέγχεται από ένα πρόγραμμα δεν επιτρέπεται να θεωρούνται εφευρέσεις όπως δεν θεωρείται εφεύρεση μια αξίωση για πρόγραμμα *perse* ή για πρόγραμμα που έχει εγγραφεί σε μαγνητική ταινία».

Η αντιμετώπιση αυτή, αν και πιθανή, δεν είναι πιστεύω ορθή. **Πρώτον:** Έχοντας υπόψη ότι τα προγράμματα Η/Υ αναφέρονται στην παράγραφο (γ) που επίσης αποκλείει της προστασίας και τα σχέδια, κανόνες και μεθόδους για την άσκηση πνευματικών και οικονομικών δραστηριοτήτων και για το παίξιμο παιχνιδιών, ο ορισμός των προγραμμάτων Η/Υ ως «σειράς οδηγιών για τον έλεγχο της συνέχειας της λειτουργίας ενός συστήματος επεξεργασίας δεδομένων».

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ AMSTRAD

● Η AMSTRAD HELLAS, εταιρεία επαγγελματικών και οικιακών ηλεκτρονικών υπολογιστών, παρουσίασε τους νέους φορητούς υπολογιστές AMSTRAD PPC-512 και PPC-640, σε εκδήλωση που έγινε σε κεντρικό ξενοδοχείο.

Οι υπολογιστές αυτοί είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι σε κατηγορίες επαγγελματιών που εργάζονται μετακινούμενοι, όπως δημοσιογράφοι, επιχειρηματίες, πωλητές, ασφαλιστές, τοπογράφοι, κ.λπ. Το μοντέλο PPC-640 έχει και ενσωματωμένο τηλεφωνικό modem, που σημαίνει ότι μπορεί να

επικοινωνήσει με άλλον υπολογιστή, μεταδίδοντας κείμενα ή πληροφορίες από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου μέσω τηλεφώνου.

Στην εκδήλωση μίλησε ο Συμεών Καραϊωσηφίδης, Διευθύνων Σύμβουλος της AMSTRAD HELLAS, που παρουσίασε το νέο φορητό υπολογιστή. Ανήγγειλε επίσης ότι η MICROPOLIS AEBE θα προχωρήσει μέσω θυγατρικής της εταιρείας στη σχεδίαση και κατασκευή Ελληνικού υπολογιστή με ελληνική τεχνολογία.

Ακολούθησε προβολή φίλμ και δεξίωση.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν στελέχη του χώρου της Πληροφορικής, οικονομικοί παράγοντες, δημοσιογράφοι, κ.ά.

● Η AMSTRAD PLC ανακοίνωσε ότι απέκτησε τα δικαιώματα της φίρμας «FIDELITY» απ' την εταιρεία CAPARO INDUSTRIES.

Ο Δ/ντής πωλήσεων και Marketing της Εταιρείας δήλωσε: «Αγοράσαμε την SINCLAIR το 1986, γνωστή τότε στο χώρο των home computers σε μια εποχή που προσπαθούσαμε να εισωρήσουμε όλο και πιο βαθιά στο business computing. Χωρίσαμε έτσι τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες σε δύο τομείς: Την AMSTRAD για τους επαγγελματικούς υπολογιστές και τη SINCLAIR για τους home computers. Με την αγορά της FIDELITY ένα νέο πεδίο δράσης ανοίγεται μπροστά μας, που σκοπεύουμε να το κατακτήσουμε».

● Τους τελευταίους μήνες, μικρά και μεγάλα συστήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και εκτυπωτές με το όνομα της Εταιρείας αγοράστηκαν από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Αριστοτέλειο Πανεπ. Θεσ/νίκης, το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, τα ΤΕΙ Χαλκίδας, Θεσ/νίκης και Κοζάνης.

Επίσης η Εταιρεία έχει αναλάβει την προμήθεια Η/Υ στα Υπουργεία Εμπορίου, Παιδείας, στον ΟΑΕΔ καθώς και εκτυπωτών DMP-4000 στις 52 Νομαρχίες της χώρας.

Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

εν φαίνεται να προσδιορίζει τίποτε διαφορετικό από τις άλλες εξαιρέσεις ως προς τη φύση του «απαγορευμένου». Εφ' όσον επομένως παγορεύεται η προστασία Η/Υ, δηλαδή ως «οδηγίες προς Η/Υ» δεν φαίνεται να εμπίπτει στην απαγόρευση ένας ήδη προγραμματισμένος Η/Υ ή μια συσκευή ή λειτουργία της οποίας ελέγχεται από έναν ήδη προγραμματισμένο Η/Υ, έστω και αν το «νέον» αφορά ουσιαστικά μόνο το πρόγραμμα. Αρκεί εκείνο που αξιώνεται **συνολικά** να μην αναφέρεται μόνο σε πρόγραμμα. **Δεύτερο**, η πιο πάνω θέση ουσιαστικά προκαταλαμβάνει την εξέταση του νέου και του εφευρετικού βήματος που προβλέπονται στα άρθρα 5(3), (4), και επομένως συμπίπτουν και τα τρία θέματα εξέτασης σε ένα συνολικό ερώτημα, δηλ. του αν το αξιούμενο είναι αντικείμενο προστασίας κατ' άρθρ. (5) 2 ν. 1733/87.

Μια **τρίτη** αντίρρηση που μπορεί να εγερθεί είναι η ακόλουθη: οι αξιώσεις **δεν επιτρέπεται να κατατέμνονται** κατά την εξέταση του νέου και της πρωτοτυπίας του αντικειμένου στα στοιχεία που τις αποτελούν. Αν η αξίωση αποδειχτεί ότι **αναφέρεται σε ένα θέμα** που δεν είναι επιδεκτικό προστασίας με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αυτό **δεν σημαίνει ότι η όλη αξίωση** είναι απαράδεκτη για το λόγο αυτό. Η κάθε αξίωση πρέπει να εξετάζεται **στο σύνολό της** τόσο για την εξακρίβωση του άρθρ. 5(2) όσο και για τ' άρθρ. 5(3).

Η εξέταση του **αντικειμένου** της εφεύρεσης, 5(2) ν. 1733/87, πρέπει να αφορά την ανέρρευση αυτού που ο απών θεωρεί ως εφεύρεση και που αποπειράται να προστατεύσει. Οφείλει, στο «**χαρακτηρίζων τμήμα**» των αξιώσεων να προδιαγράψει την «**περιοχή**» του μονοπωλίου του, η ερμηνεία όμως του τμήματος αυτού δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στη λεκτική διατύπωση της αξίωσης, αλλά ξεκινώντας απ' αυτήν να περιλάβει και όλα όσα λογικά ο απών θεωρεί ως αναγκαίως εννοούμενα, δηλαδή όλα όσα δικαιολογούνται ο απών θα θεωρήσει ως προσβολές των δικαιωμάτων του αν τρίτος τα υλοποιήσει. Ο λογικός περιορισμός στην έρευνα αυτή είναι η κάθε φορά απάντηση στο ερώτημα: εκείνο που δεν αναφέρεται είναι από λειτουργική σκοπιά ουσιαστικό ή όχι; διαφοροποιεί τη λειτουργία της εφεύρεσης ή όχι; αν η απάντηση είναι αρνητική τότε πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στην εφεύρεση. **Η αναδρομή στο «χαρακτηρίζων τμήμα»**, δηλαδή σε όσα ο εφευρέτης θεωρεί ως νέα, και επομένως **ουσιώδη**, χαρακτηριστικά της εφεύρεσής του, **με σκοπό την εξακρίβωση του περιεχομένου** της εφεύρεσης, ώστε να κριθεί αν πρόκειται για προστατευτέα εφεύρεση, **δεν αποτελεί εξέταση του νέου**, γιατί **δεν γίνεται σύγκριση με την προϋπάρχουσα τέχνη**. Η εξέταση του αν η εφεύρεσή του είναι θέμα που επιτρέπεται η προστασία της περιορίζεται μόνο στα ουσιώδη στοιχεία που ο εφευρέτης αξιώνει την προστασία τους. Αν αυτά δεν εμπίπτουν ως σύνολο στις απαγορεύσεις του άρθρου 5(2) τότε προχωρεί η εξέταση στο νέο, το εφευρετικό βήμα και τη δυνατότητα βιομηχανικής εφαρμογής της εφεύρεσης.

Κατά την εξέταση του **νέου** της εφεύρεσης, ο εξεταστής οφείλει να συγκρίνει το «**χαρακτη-**

ρίζων τμήμα», δηλ. τα ουσιώδη στοιχεία της αξιούμενης εφεύρεσης με την προϋπάρχουσα τέχνη. Αυτό που προσπαθεί ν' ανακαλύψει ο εξεταστής είναι **αν τα ουσιώδη στοιχεία** της εφεύρεσης, **όλα μαζί** και όχι καθένα χωριστά, έχουν περιγραφεί, κοινοποιηθεί κ.λπ., πιο πριν. Εξετάζεται δηλαδή αν υπάρχει **ταυτότητα** κατά τα ουσιώδη στοιχεία, ανάμεσα στην αξιούμενη εφεύρεση και σε προϊόν ή μέθοδο που προϋπήρχε της ημερομηνίας προτεραιότητας της αίτησης. Μπορεί ν' αποκαλυφτεί στο στάδιο αυτό ότι ένα ή περισσότερα ή και όλα τα ουσιώδη στοιχεία της αξιούμενης εφεύρεσης ήταν γνωστά. Αυτό δεν εμποδίζει όμως η αξιούμενη εφεύρεση, όταν θεωρείται συνολικά με τη συγκεκριμένη διάταξη και λειτουργία των στοιχείων που την αποτελούν, να είναι νέα. Ενδέχεται όμως αυτή η ταυτότητα στα επιμέρους στοιχεία της αξιούμενης εφεύρεσης να συνιστά έλλειψη εφευρετικού ύψους.

Η κρίση περί του εφευρετικού ύψους εξαρτάται από την απάντηση στο ερώτημα αν ο εξετασθένος τεχνικός θεωρεί αυτό που αξιώνεται ως φυσιολογική εξέλιξη. Ο εξετασθένος τεχνικός είναι ο μέσος αναλυτής ή προγραμματιστής Η/Υ, και πρέπει να θεωρείται ότι κατέχει όλες τις γενικές γνώσεις του συγκεκριμένου τεχνικού πεδίου ή ότι όταν του τεθεί ένα πρόβλημα έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σ' αυτές τις γενικές γνώσεις, έστω και αν το πρόβλημα αυτό δεν αφορά άμεσα το πεδίο της επιστήμης της πληροφορικής. Το τελευταίο αφορά **τις εφαρμογές** των Η/Υ π.χ. η οργάνωση του εμπορικού κυκλώματος μιας επιχείρησης μπορεί να γίνει χωρίς Η/Υ. Η εφαρμογή του Η/Υ στην οργάνωση του εμπορικού κυκλώματος, είναι απλά μια από τις πολλές δυνατότητες των Η/Υ και επομένως δεν χαρακτηρίζεται από εφευρετικό ύψος γιατί ο μέσος τεχνικός, επιστήμονας της πληροφορικής που γνωρίζει τις δυνατότητες ενός Η/Υ θα μπορούσε να συναγάγει την εφαρμογή του στην οργάνωση του εμπορικού κυκλώματος. Με άλλα λόγια αποτελεί απλή περίπτωση χρήσης νέας τεχνολογίας σ' ένα πεδίο, που λόγω των γνωστών ιδιοτήτων της νέας τεχνολογίας, δεν συνιστά παρά χρήση πολύ γνωστών ανάλογων μέσων ή χρήση γνωστής τεχνικής σε ανάλογη κατάσταση.

Έτσι επιστρέφοντας, βλέπουμε ότι μια αξίωση για προγραμματισμένο Η/Υ ορθότερα δεν πάσχει κατ' άρθρ. 5(2) ν. 1733/87 (εφόσον δεν αξιώνει μόνο πρόγραμμα) ούτε κατ' άρθρο 5(3) (εφόσον δεν υπάρχει άλλος Η/Υ με το ίδιο πρόγραμμα), πάσχει όμως πιθανά κατ' άρθρο 5(4) για έλλειψη εφευρετικού βήματος. Παρόμοια, μια αξίωση για μέθοδο λειτουργίας ενός Η/Υ που ελέγχεται από πρόγραμμα. Η περίπτωση μιας **μεθόδου** ή μιας μηχανής η λειτουργία των οποίων ελέγχεται από ένα Η/Υ πάλι από έλλειψη εφευρετικού ύψους εκτός αν η συγκεκριμένη αυτή χρήση παρίσταται ως ξεπερασμένα τεχνικών προκαταλήψεων ή παρουσιάζει μη αναμενόμενα αποτελέσματα ή πλεονεκτήματα (και σαν τέτοια δεν θεωρούνται η ταχύτητα, ή η ακρίβεια λειτουργίας εφόσον αυτά τα αποτελέσματα είναι αναμενόμενα με βάση την γενική γνώση σχετικά με την επιστήμη της πληροφορικής).

Πρέπει λοιπόν να υιοθετηθεί πλέον η αρχή

ότι αντικείμενο (subject - matter) που αξιώνεται, πρέπει να εξετάζεται ως σύνολο (whole contents approach): εάν το αντικείμενο που αξιώνεται αποτελεί τεχνική συνεισφορά στην προϋπάρχουσα τέχνη, δεν πρέπει να θεωρείται ως μη δεκτικό προστασίας μόνο και μόνο επειδή χρησιμοποιείται κάποιο πρόγραμμα Η/Υ. Έτσι, ειδικότερα, ένας γνωστός Η/Υ στον οποίο έχει «φορτωθεί» ένα νέο πρόγραμμα, θα μπορούσε να θεωρηθεί δεκτικός προστασίας εάν το πρόγραμμα ήταν η αιτία να λειτουργεί ο Η/Υ με διαφορετικό τρόπο από τεχνική άποψη. Αυτό είναι όπως φαίνεται μια σημαντική διαφοροποίηση από την αρχική θέση, που ήταν ότι αν το νέον έγκειται μόνο στο πρόγραμμα δεν είναι δυνατό να υπάρχει εφεύρεση για το λόγο ότι τα προγράμματα δεν θεωρούνται εφευρέσεις. Και λογικό είναι γιατί αν το νέο πρόγραμμα ελέγχει τις λειτουργίες του γνωστού υπολογιστή έτσι ώστε να παράγει ένα διαφορετικό τεχνικό αποτέλεσμα, τότε η εφεύρεση δεν είναι απλά ένα πρόγραμμα καθ' εαυτό αλλά συνίσταται σε νέο λειτουργικό συνδυασμό.

Είναι δε σαφές ότι η τεχνική φύση (που δεν προσδιορίζεται ως έννοια) δυνατόν να ενυπάρχει και στη δομή αλλά και στο αποτέλεσμα της εφεύρεσης. Σημειώνεται όμως ότι, στην περίπτωση εφευρέσεων που ενέχουν πρόγραμμα Η/Υ η τεχνική φύση θα ενυπάρχει συνήθως στο αποτέλεσμα.

Με το δεδομένο ότι η δεκτικότητα προστασίας, εξαρτάται απ' το τεχνικό αποτέλεσμα, οι αξιώσεις πρέπει να διαμορφώνονται έτσι ώστε να περιλαμβάνουν όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, που είναι αναγκαία για την παραγωγή του τεχνικού αποτελέσματος. Αν πληρείται αυτή η προϋπόθεση ο δηλών την εφεύρεση μπορεί να αξιώσει την εφεύρεσή του όπως επιθυμεί, δηλαδή ως προϊόν, μέθοδο ή και εφαρμογή. Έτσι, όπου η εφεύρεση αφορά τον έλεγχο εσωτερικών λειτουργιών Η/Υ μέσω προγράμματος οι αξιώσεις θα μπορούσαν να αφορούν Η/Υ σε συνδυασμό με πρόγραμμα «φορτωμένο» σ' αυτόν, ή για μέθοδο λειτουργίας του Η/Υ σύμφωνα με το πρόγραμμα. Τα ίδια ισχύουν και όπου η εφεύρεση αφορά μηχανήμα/συσκευή που ελέγχεται μέσω Η/Υ κατάλληλα προγραμματισμένο.

Για το λόγο ότι οι αξιώσεις πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα ουσιώδη τεχνικά χαρακτηριστικά για την παραγωγή του τεχνικού αποτελέσματος, ο Ο.Β.Ι. θα πρέπει να αποκρούει αξιώσεις που απευθύνονται σε πρόγραμμα Η/Υ μόνο του ή ως εγγραφή σε φορέα σύμφωνα με την άποψη ότι τέτοιες αξιώσεις ουσιαστικά αφορούν τόσο ένα πρόγραμμα Η/Υ καθ' εαυτό όσο και παρουσίαση πληροφορίας. Το πρόγραμμα αποκτά τεχνική υπόσταση μόνο σε συνδυασμό προς τον Η/Υ τις λειτουργίες του οποίου σκοπεί να ελέγξει. Επίσης θα πρέπει να αποκρούει αξιώσεις της μορφής «**Ένα πρόγραμμα Χ για χρήση στον Η/Υ Ψ**» καθώς τέτοιες αξιώσεις ερμηνεύονται ως κατευθυνόμενες σε πρόγραμμα αυτό καθ' εαυτό, αφού ο μόνος περιορισμός που επιβάλλεται από τις λέξεις «για χρήση κ.λπ.» είναι ότι το πρόγραμμα πρέπει να είναι κατάλληλο για τη δηλωμένη χρήση.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

Από τον κ. Γρηγ. Πελεκάνο, Δικηγόρο

ΜΕΡΟΣ Β'. Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

III. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Όπως είδαμε το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας παρέχει στο δικαιούχο του ένα μονοπώλιο: το αποκλειστικό δικαίωμα να εκμεταλλεύεται την εφευρέσή του για ορισμένο χρονικό διάστημα. Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας είναι κάτι διαφορετικό: δεν είναι μονοπώλιο, καθ' ότι τρίτος, δουλεύοντας ανεξάρτητα, μπορεί να φτάσει στο ίδιο αποτέλεσμα. Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας απλά εμποδίζει τρίτους από το να αντιγράψουν και να εκμεταλλεύονται αντίτυπα του **πρωτότυπου έργου**. Δηλαδή η πνευματική ιδιοκτησία προστατεύει τη μορφή, όχι την ιδέα.

Δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας γεννάται στο πρόσωπο του δημιουργού τη στιγμή που η ιδέα συγκεκριμενοποιείται δηλαδή αποκτά μορφή. Η μορφή πρέπει να είναι προσιτή στις αισθήσεις. Έργο είναι και ο προφορικός λόγος που δεν καταγράφεται. Το έργο που δημιουργείται πρέπει να διακρίνεται, να έχει ένα ελάχιστο δημιουργικό ύψος, να είναι πρωτότυπο.

Οποιοδήποτε έργο εμπεριέχει προσωπικά στοιχεία, στοιχεία ίδια της προσωπικότητας του δημιουργού είναι πρωτότυπο έργο. Έτσι, η πρωτοτυπία στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι διαφορετική από την πρωτοτυπία στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Μόνον όμως τα πρωτότυπα μέρη του έργου προστατεύονται, όχι δηλαδή τα λειτουργικά μέρη του (functional parts). Πρωτοτυπία όμως μπορεί να διακρίνεται στον τρόπο συνδυασμού ή σύνθεσης λειτουργικών μερών, και στον τρόπο απεικόνισης των λειτουργικών μερών. Τέλος, πρέπει να ειπωθεί, ότι κατά την πιο σωστή άποψη δεν αρκεί η στατιστική πρωτοτυπία, δηλαδή δεν αποτελεί απόδειξη πρωτοτυπίας το ότι περισσότεροι δημιουργοί θα έδιναν διαφορετική μορφή στην επίλυση ενός προβλήματος.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για την έννοια του «**έργου**», το αντικείμενο της πνευματικής ιδιοκτησίας. Σαν συμπέρασμα όσων ειπώθηκαν έργο είναι το δημιούργημα που έχει μορφή προσιτή στις αισθήσεις, απορρέει από την προσωπικότητα του δημιουργού και χαρακτηρίζεται από σχετική πρωτοτυπία.

Το δικαίωμα του δημιουργού επί του έργου του αναλύεται σε ηθικά και περιουσιακά δικαιώματα (εκμετάλλευση με την παραγωγή αντιτύπων κ.α.). Χωρίς την άδεια του δημιουργού, ουδείς τρίτος δικαιούται να ασκήσει τέτοια δικαιώματα, να χρησιμοποιήσει, να εκμεταλλευτεί ή να επιδράσει επί του έργου. Μόνον όμως τα περιουσιακά δικαιώματα μπορούν να γίνουν αντικείμενο σύμβασης μεταβίβασης ή άδειας χρήσης (licencing).

Το δικαίωμα του δημιουργού προσβάλλεται μόνον όταν υπάρχει ουσιαστική οικειοποίηση του έργου (substantial taking), πράγμα που εξαρτάται και από τα προστατευόμενα στοιχεία του έργου. Πότε υπάρχει ουσιαστική οικειοποι-

ηση είναι θέμα κρίσεως κάθε φορά. Πάντως ένας σημαντικός κανόνας είναι ότι η σχέση πρωτοτυπίας και οικειοποίησης είναι αντιστρόφως ανάλογη.

Έτσι το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας δεν αποτελεί μέσο προστασίας της απλής ιδέας ή σύλληψης χωρίς «**υλικό υπόστρωμα**», ενώ δεν προστατεύει τον δημιουργό κατά της ανεξάρτητης δημιουργίας νέου έργου, όσο κι αν μοιάζει με το προγενέστερο.

Στη διαδικασία εκπόνησης ενός προγράμματος γίνεται σαφές ότι η ιδέα του προγράμματος, πριν ενσωματωθεί με υλική μορφή, δεν προστατεύεται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στο στάδιο του σχεδιασμού (περιγραφή προγράμματος, graphics, flowcharts), υπάρχει το παραδοσιακό γραπτό κείμενο ή γραφική παράσταση που αποτελεί το κλασσικό «**υλικό**» της πνευματικής ιδιοκτησίας. Στο στάδιο του σχεδιασμού, δημιουργείται και ο αλγόριθμος, που είναι ουσιαστικά η υποκειμένη ιδέα. Κατά την κρατούσα άποψη, ο αλγόριθμος, σαν μαθητικός τύπος, δεν προστατεύεται από το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας, γιατί

παρουσίαση παραμέτρων του προγράμματος. Το κωδικοποιημένο κείμενο, που διαβάζεται από τον τεχνικό, είναι ένα κλασσικό λογοτεχνικό έργο επιστημονικής ή τεχνικής φύσης. Σαν τέτοιο - σε source code - κατ' αρχήν εμπίπτει στην ύλη της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το τελευταίο στάδιο αφορά την μέσω compiler μετατροπή σε γλώσσα μηχανής πάνω σε έναν φορέα (ταινία, δίσκο ROM κ.λπ.). Η πλειοψηφία των προβλημάτων των κατασκευαστών προγραμμάτων βρίσκεται ακριβώς στο στάδιο αυτό: πώς να εμποδίζουν τη μεταφορά του δίσκου σε άλλον δίσκο, το unloading ενός ROM και την ελαφρά διαφοροποίησή του.

Διακρίνουμε δύο περιπτώσεις: εκείνη όπου το ROM παράγει ένα αποτέλεσμα με αισθητικό περιεχόμενο, και όπου το ROM δεν παράγει τέτοιο αποτέλεσμα. Πολλές αντιρρήσεις έχουν εγερθεί κατά της προστασίας ROM προγράμματος με το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας με το αιτιολογικό ότι ο κώδικας μηχανής ούτε αναγνώσιμος είναι από τον άνθρωπο, ούτε επιδιώκεται η επικοινωνία με τον άνθρωπο, παρά μόνο η επικοινωνία με τον Η/Υ είναι

Εφευρέσεις • Πνευματική Ιδιοκτησία • Σήματα • Αθέμιτος Ανταγωνισμός • Ποινική Προστασία

επιστημονικές αρχές, νόμοι της φύσης, ιδέες ή διανοητικές διαδικασίες πρέπει να ανήκουν στην ολότητα. Εξαιτίας των περιορισμένων σε αριθμό τρόπων έκφρασης ενός αλγορίθμου ή και των μεθόδων ή διαδικασιών που εφαρμόζει το πρόγραμμα, μέσω της προστασίας του αλγορίθμου επέρχεται προστασία του μαθηματικού κανόνα, της διδασκαλίας τεχνικού χαρακτήρα. Ένας αλγόριθμος δηλαδή, ουδέποτε εμπεριέχει στην απεικόνιση και διαμόρφωσή του το απαραίτητο προσωπικό στίγμα του δημιουργού. Εκφράζεται όμως και η άποψη ότι πρέπει να διακρίνεται ο γενικός μαθηματικός αλγόριθμος από τον συγκεκριμένο, επεξεργασμένο και διαφοροποιημένο αλγόριθμο που χρησιμοποιείται για τη λύση του προβλήματος. Πρέπει όμως να τονιστεί, κατά της άποψης αυτής, ότι την πρωτοτυπία του προγράμματος δεν την δίνει ο νεωτερισμός του προβλήματος προς λύση. Ένα νέο πρόβλημα που λύνεται με έναν επεξεργασμένο αλγόριθμο που αποτελεί μηχανική ανάπτυξη γενικού αλγορίθμου μόνο και μόνο για να αντιμετωπιστούν οι νέες όψεις του προβλήματος δεν αρκεί.

Στο στάδιο της κωδικοποίησης του προγράμματος σε κάποια κωδικοποιημένη μορφή ή γλώσσα, ο προγραμματιστής εξασκεί όχι μόνο την τεχνική ικανότητά του, αλλά και μια επικοινωνιακή ικανότητα, π.χ. στην επιλογή ονομάτων για την εύχρηστη και μνημονική

δηλαδή λειτουργική. Η κρατούσα άποψη είναι ότι και το ROM έχει αυτοτελή πνευματική ιδιοκτησία. Ειδάλλως ουδεμία προστασία θα υπήρχε: θα ήταν αντιφατικό να προστατεύεται το πρόγραμμα, σε source code και να μην προστατεύεται σε κώδικα μηχανής σε ένα chip.

Ένα συναφές θέμα είναι ότι η προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας συνίσταται στην ουσιαστική οικειοποίηση του έργου, πρέπει να υπάρχει «**ομοιότητα**» μεταξύ πρωτότυπου έργου και του «**αντιγράφου**». Από πρώτη ματιά το πρόγραμμα σε object code ελάχιστα μοιάζει με το πρόγραμμα σε source code, ακόμη δε λιγότερο σε δυαδική (binary) γραφή. Ο ισχυρισμός αυτός βέβαια αντικρούεται αλλά με την υπόδειξη ότι το object code αποτελεί διασκευή του source code, πράξη που απαγορεύεται από τον ν. 2387/20, χωρίς την άδεια του δημιουργού.

Το γεγονός ότι το πρόγραμμα σε ROM δεν έχει μορφή γραφής αλλά αποτελεί τοποθέτηση ηλεκτρονίων σε φορέα πάλι δεν εμποδίζει να θεωρείται έργο. Ένα ROM όμως που εμπεριέχει λειτουργικό πρόγραμμα (operating ή systems program) δεν αποκτά μορφή αισθητή στις αισθήσεις μέσω του VDU ή του output peripherals. Δημιουργείται λοιπόν το πρόβλημα μήπως ελλείπει το απαραίτητο «**αισθητικό / αντιληπτικό**» περιεχόμενο. Η άποψή μας είναι ότι αν προέρχεται από source code η αντιγρα-

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

φή του, ως διασκευή, απαγορεύεται. Αν όμως αποτελεί προϊόν Η/Υ βάσει άλλου προγράμματος δεν προστατεύεται γιατί ελλείπει κατά βάση ο συνεκτικός ιστός ιδεών που είναι απαραίτητος.

Έτσι με την εξαίρεση του αλγορίθμου και του λειτουργικού προγράμματος που δημιουργείται από Η/Υ, θεωρούμε ότι τα προγράμματα εμπίπτουν κατ' αρχήν στην έννοια του «έργου».

Τα μεγάλα προβλήματα όμως αρχίζουν με την προϋπόθεση του δημιουργικού ύψους, της ατομικότητας που πρέπει να εμφανίζει το πρόγραμμα, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ένα πρόγραμμα αποτελεί επιστημονικό / τεχνικό έργο.

Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας αφορά τον προσωπικό τρόπο έκφρασης του έργου. Με ποιά κριτήρια ανευρίσκεται αυτός ο προσωπικός τρόπος έκφρασης δεν ορίζεται στο νόμο. Η καταβολή πάντως απλής πνευματικής εργασίας (ρουτίνα) δεν αρκεί, αλλά πρέπει να συνοδεύεται από το στοιχείο της προσωπικής σφραγίδας, «της διαφοροποίησης πνευματικής ατομικότητας». Κρατεί η άποψη, ότι ουσιώδες χαρακτηριστικό του προστατευόμενου πνευματικού έργου είναι η εξατομικεύουσα πνευματική δημιουργία. Στην άποψη αυτή της «ατομικότητας του δημιουργού» αντιπαράθεται η άποψη της «ατομικότητας του έργου» ή «η θεωρία της στατιστικής πρωτοτυπίας». Η ατομικότητα για

τη θεωρία αυτή ταυτίζεται με τη μοναδικότητα. Η μοναδικότητα πάλι προϋποθέτει σύγκριση μ' αυτό που προϋπήρξε ή θα μπορούσε να υπάρξει. Συνεπώς ατομικότητα, με την έννοια της νεώτερης αυτής θεωρίας είναι η στατιστική μοναδικότητα της μορφής. Έτσι πρωτότυπο είναι ό,τι κατά το νόμο των πιθανοτήτων, δεν θα μπορούσε να έχει δημιουργηθεί ή να έχει δημιουργηθεί έτσι από κάποιον άλλον, έστω και αν ο άλλος επιδίωξε το ίδιο αποτέλεσμα και με τις ίδιες συνθήκες (Kummer, Παμπούκης, Μαρίνος).

Σήμερα, και στην Ελλάδα και στη Γερμανία κρατεί η πρώτη άποψη της «ατομικότητας του δημιουργού» έναντι της «ατομικότητας του έργου», ιδίως επειδή ο ν. 2387/20 προστατεύει τους δημιουργούς σε σχέση με τα έργα τους.

Πού όμως πρέπει να εκφράζεται η ατομικότητα του δημιουργού; Αναφέραμε ήδη τη βασική διάκριση μεταξύ μορφής και περιεχομένου. Η ατομικότητα του δημιουργού πρέπει να εκφράζεται στη μορφή του έργου. Η έννοια της μορφής επεκτάθηκε όμως για να διαλαμβάνει την εξωτερική δομή, όσο και την εσωτερική διάπλαση με αποτέλεσμα και στοιχεία του περιεχομένου να θεωρούνται προστατευτέα. Έτσι η διάκριση μεταξύ προστατευομένων και μη στοιχείων δεν χαράσσεται πια μεταξύ μορφής και περιεχομένου αλλά μεταξύ του τί υπήρχε κατά τη σύλληψη του έργου και ποιά

είναι τα επιπρόσθετα δημιουργικά στοιχεία του έργου.

Η εφαρμογή των αρχών αυτών δεν είναι εύκολη σε καμιά περίπτωση. Πολύ περισσότερο στα επιστημονικά/τεχνικά έργα που όλα κινούνται σε ένα περιορισμένο/δεδομένο πλαίσιο επιστημονικών αρχών και θεωρημάτων. Μια αναλογία με τα αρχιτεκτονικά έργα είναι χρήσιμη. Δεν προστατεύεται η τεχνοτροπία, το στυλ, οι μαθηματικοί τύποι ή οι υπολογισμοί της αντοχής των υλικών. Προστατεύονται όμως τα αρχιτεκτονήματα που αποτελούν τον συνδυασμό όλων αυτών και διακρίνονται από την ιδιαίτερη σύνθεσή τους που αποτελούν τη μορφή του έργου.

Στα επιστημονικά / τεχνικά έργα, η προσωπικότητα του δημιουργού «δεν εκφράζεται μόνο με την ιδιαιτερότητα της μορφής, αλλά και με τον πλούτο των γνώσεων, την αφθονία των παραδειγμάτων, των αποδείξεων, την επιλογή, ποικιλία ευσινοχία των παραπομπών και συσχετισμών και των μεθόδων επιλύσεως των προβλημάτων, τη θέση των ζητημάτων». Η ατομικότητα έγκειται κυρίως στο προϊόν της πνευματικής προσπάθειας όπως αυτή αποκαλύπτεται με τη μορφή λόγων, εικόνων, συμβόλων. Όμως, ειδικά για τα επιστημονικά έργα δεν προστατεύονται οι νέες γνώσεις, ιδέες, θεωρίες, τ' αποτελέσματα ερευνών, για να μην σταματήσει η επιστημονική πρόοδος. Σε θέματα όμως που δεν επιδέχονται ατομική παρουσίαση δεν

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

«**H AUSTRIA** προσφέρει

Περίπου 20 αυστριακές εταιρείες παρουσιάζουν τα τελευταία τεχνολογικά τους επιτεύγματα και ζητούν αντιπρόσωπο, εισαγωγείς ή εταίρο για άλλης μορφής συνεργασία.

Η παρουσίαση περιλαμβάνει:

- **Για τη βιομηχανία τροφίμων:** Συστήματα συσκευασίας, συστήματα επεξεργασίας τυριών.
- **Για τη βιομηχανία υποδημάτων:** Συστήματα CAM.
- **Για τη μεταλλουργική βιομηχανία:** Software ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικές ζεύξεις, χημικές εγκαταστάσεις, θερμικά, κλιβάνους, πριόνια.
- **Για τη βιομηχανία μηχανημάτων:** Ημιέτοιμα προϊόντα από χαλκό και ορείχαλκο, ελάσματα.
- **Για όλους τους βιομηχανικούς κλάδους:** Ηλεκτρονικά συστήματα, μικροκυκλώματα, τεχνική τοποθέτησης ετικετών, εγκαταστάσεις σωληνωτού ταχυδρομείου, συσκευασία προϊόντων χύδην (σε κόκκους ή σκόνη), φωτιστικά σώματα, τεχνική προστασίας περιβάλλοντος.

Η παρουσίαση πραγματοποιείται με τη μορφή μεμονωμένων προσωπικών συζητήσεων ανάμεσα στους εκπροσώπους των αυστριακών εταιρειών και στους Έλληνες ενδιαφερόμενους.

Ελληνικές επιχειρήσεις, που ενδιαφέρονται συγκεκριμένα ως αντιπρόσωποι, εισαγωγείς ή για άλλης μορφής συνεργασία για τα παραπάνω παρουσιαζόμενα προϊόντα, παρακαλούνται να επικοινωνήσουν το ταχύτερο δυνατόν για τη ρύθμιση προσωπικών συναντήσεων, με το:

Εμπορικό τμήμα της Αυστριακής Πρεσβείας (αρμόδιοι: κ. Αποστολίδης, κα Φλεβάρη)
3ης Σεπτεμβρίου 43α, 104 33 Αθήνα τηλ.: 8843.711, telex 216123, fax 8827.913

Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

γεννάται θέμα πνευματικής ιδιοκτησίας, εκτός αν υφίστανται περισσότεροι τρόποι παρουσίασης και ο επιλεγείς φέρει τη σφραγίδα του προσωπικού ύφους.

Οι αρχές αυτές εφαρμοζόμενες στα προγράμματα Η/Υ διατυπώνονται ως εξής:

1) Το πρόγραμμα πρέπει να εξετάζεται από την άποψη της σύνθεσης των επιμέρους στοιχείων που το αποτελούν, της συλλογής και κατανομής του επεξεργασμένου υλικού.

2) Χωρίς σημασία είναι αν το καθένα από τα στοιχεία του προγράμματος φέρει ή όχι την ατομική σφραγίδα της προσωπικής δημιουργίας.

3) Η σύνθεση, συλλογή και κατανομή των επιμέρους στοιχείων δεν πρέπει να είναι μια μηχανική-τεχνική διαδικαστική ενόψει επιλύσεως του συγκεκριμένου προβλήματος.

4) Δεν αρκεί ότι η σύνθεση, συλλογή και κατανομή των επιμέρους στοιχείων, είναι επιλογή που με βάση τις υπαρκτές ή δυνατός επιλογές είναι μοναδική. Πρέπει να αποδεικνύεται ότι και η μοναδική επιλογή οφείλεται στην ιδιαιτερότητα του δημιουργού, πρέπει δηλαδή να αποδειχτεί ότι ο δημιουργός / προγραμματιστής ενήργησε κατά τρόπο που διαφέρει από τους ενδεχόμενους τρόπους ενέργειας/επιλογής του μέσου προγραμματιστή.

5) Κριτήρια για την εκφορά γνώμης στα πιο πάνω είναι κατά πόσο η συγκεκριμένη επιλογή (επιλογές) συνέλαβαν σ' ένα ποιοτικά καλύτερο (πιο λειτουργικό, ταχύ, φιλικό, αποτελεσματικό) πρόγραμμα, απ' ότι θα προέκυπτε αν ο μέσος προγραμματιστής αναλάμβανε την εκπόνησή του με όλο το δυνατό εύρος επιλογών που έχει ένας μέσος προγραμματιστής.

6) Δεν λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες, τα έξοδα, το ποσοτικό μέγεθος του προγράμματος ή ο νεωτερισμός του προς επίλυση προβλήματος.

Με βάση αυτά τα κριτήρια, καθίσταται, νομίζω, φανερό ότι επικρατεί τουλάχιστον αβεβαιότητα ως προς τη δυνατότητα προστασίας προγραμμάτων με το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ναι μεν καταρχήν τα προγράμματα, με τους περιορισμούς που ανέφερα αποτελούν προστατευτέα έργα, πνευματικά δημιουργήματα, για να απολαύσουν όμως αυτή την προστασία πρέπει να αποδεικνύεται η ατομικότητα του προγράμματος.

Στην εποχή της μαζικής παραγωγής προγραμμάτων, υποστηρίζεται ότι το 95% τους δεν εμπίπτει στην κατηγορία των έργων με ατομικότητα.

IV. ΣΗΜΑΤΑ

Με λίγα λόγια θα αναφερθούμε στα εμπορικά και βιομηχανικά σήματα. Σήμα είναι μία ένδειξη που τίθεται πάνω σε προϊόντα, ή σε σχέση με προϊόντα για να τα διακρίνει, δηλαδή για διάκριση του παραγωγού. Το σήμα είναι άξιο προστασίας περιουσιακό στοιχείο, πολλές φορές πολύ μεγάλης αξίας, ιδίως στα πολύ γνωστά σήματα.

Η τελεσιδική αποδοχή σήματος από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια χορηγεί το απόλυτο και αποκλειστικό δικαίωμα στον δικαιούχο του να το χρησιμοποιεί. Απόλυτο γιατί

στρέφεται κατά πάντων. Αποκλειστικό γιατί μόνον εκείνος δικαιούται να το χρησιμοποιεί.

Το δικαίωμα αυτό περιορίζεται μόνο στα όμοια προϊόντα προς εκείνα που έχει δηλώσει ο δικαιούχος. Κατ' εξαίρεση γίνεται δεκτό ότι τα σήματα φήμης, όπως το IBM ή το AMSTRAD, προστατεύονται και εναντίον χρήσης επί ανομοίων προϊόντων, αλλά με τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα (ΑΚ 281, καταχρηστική άσκηση δικαιώματος, 58-60 προστασία του ονόματος, της προσωπικότητας νομικού προσώπου και των προϊόντων της διάνοιας).

Ο νόμος περί σημάτων ορίζει ενδεικτικά τους τρόπους αποκλειστικής χρήσης ενός σήματος, ενώ έχει νομολογηθεί ότι στην έννοια της χρήσης περιλαμβάνεται κάθε χρήση στην οποία δικαιούται ο δικαιούχος του σήματος και ότι όσοι τρόποι χρήσης του υπάρχουν τόσο και οι τρόποι προσβολής του. Έτσι, σύμφωνα με τη σχετική διάταξη χρήση είναι η «επίθεση» του σήματος επί του προϊόντος που προορίζει να διακρίνει, επί του περικαλύμματος της συσκευασίας, «ως και παντός άλλου εντύπου», έτσι απαγορεύεται σε τρίτον η χωρίς άδεια απομίμηση ή παραποίηση σήματος επί συσκευασίας ή περικαλύμματος προγράμματος, ή να επιθέσει αυτοκόλλητες ετικέτες, ενώ είναι αμφίβολο ότι αποτελεί προσβολή του σήματος η αναπαραγωγή του σε αντίγραφο προγράμματος και αυτό γιατί το σήμα της εταιρίας τίθεται επί του προϊόντος, καθώς, αν και ενσωματώνεται στο προϊόν διατηρείται ανεξάρτητο εννοιολογικά.

Έτσι ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ζητήσει την παράλειψη της χρήσης που γίνεται. Αλλά αυτό δεν προστατεύει και το πρόγραμμα καθώς ο τρίτος θα μπορεί ενδεχόμενα να «σθήσει» το σήμα από το πρόγραμμα, να το πωλεί χωρίς το σήμα και έτσι να μην παραβιάζει κανένα απόλυτο ή αποκλειστικό δικαίωμα. Είναι αμφίβολο ακόμη και αν η περιορισμένη αναπαραγωγή ενός προγράμματος και σήματος για ιδιωτική χρήση ή σαν back-up από εταιρίες κατά συνθήκη πρακτική χωρίς ποτέ να τίθενται τα αντίγραφα σε εμπορική ή άλλη κυκλοφορία, αποτελεί προσβολή. Αν ήταν, τότε κατ' επέκταση όποιος φωτοτυπεί π.χ. μια διαφήμιση για το αρχείο του, προσβάλλει και το δικαίωμα του δικαιούχου του σήματος του προϊόντος που διαφημίζεται.

V. ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ (v. 146/14)

Το τελευταίο μέσο ενδεχόμενης προστασίας κατά το δικαίωμα της βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας είναι το δικαίωμα του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Το σχετικό νομοθέτημα, σχεδόν αναλλοίωτο από το 1914, δεν προστατεύει το πρόγραμμα ούτε ως ιδέα, ούτε ως μορφή, ούτε ως πράγμα. Προστατεύει τον παραγωγό - δικαιούχο - του προγράμματος από πράξεις ανταγωνισμού που αντίκεινται στα χρηστά ήθη, όπως τα αντιλαμβάνεται ο μέσος συναλλασσόμενος. Ο v. 146/14 περιέχει εκτός από τη γενική ρήτρα του αρθρ. 1 και άλλες ειδικές διατάξεις, το αρθρ. 13 και το 16 και 17. Το αρθρ. 13 προστατεύει τα διακριτικά γνωρίσματα της παραγωγού επιχειρήσεως ή των προϊόντων της από όμοια ανταγωνιστών. Το αρθρ. 16 απειλεί ποινικές

κυρώσεις κατά του υπαλλήλου, εργάτη, μαθητευόμενου που παραβιάζει απόρρητο, ανακοινώνοντας χωρίς δικαίωμα σε τρίτους, την εμπιστευτική πληροφορία με σκοπό ανταγωνισμού ή με πρόθεση βλάβης. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί ή ανακοινώνει περαιτέρω, προς σκοπό ανταγωνισμού τα ίδια απόρρητα, των οποίων έλαβε γνώση είτε από τον υπάλληλο είτε με παράνομη ή αθέμιτη πράξη του ίδιου. Το αρθρ. 17 απειλεί τις ίδιες ποινές εναντίον όποιου χρησιμοποιεί ή ανακοινώνει χωρίς δικαίωμα εμπιστευτικά σχέδια, κανόνες τεχνικής φύσης ιδίως δε σχεδιάσματα, πρότυπα, τύπους υποδείγματα, οδηγίες.

Το σύνολο αυτών των διατάξεων παρέχει κάποια προστασία. Έτσι το αρθρ. 1 προστατεύει κατά της δουλικής απομίμησης, ή σε περιπτώσεις που ο νόμος για τα σήματα παρουσιάζει κενά, ενώ γενικότερα προστατεύεται το good-will, η καλή φήμη του παραγωγού, (όταν όμως υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως). Απαραίτητη όμως προϋπόθεση προστασίας με τη γενική ρήτρα του αρθρ. 1 v. 146/14 είναι η πρωτότυπη αισθητική ή τεχνική διαμόρφωση, άλλως ελλείπει η ικανότητα διακρίσεως του από άλλα ομοειδή άλλης προέλευσης. Έτσι, τυποποιημένα προϊόντα μαζικής παραγωγής από πολλούς παραγωγούς δεν προστατεύονται. Υπάρχει όμως ένα γενικότερο πρόβλημα το οποίο διατρέχει όλο το δικαίωμα της βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας: το πρόβλημα της απόδειξης της ομοιότητας στις περιπτώσεις όπου έχουν επέλθει διαφοροποιήσεις στο «απομιμητικό» πρόγραμμα. Ένας ακόμη περιοριστικός παράγοντας είναι ότι δεν υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός επί απομίμησης λειτουργικών μερών του προγράμματος, το οποίο με τη γνωστή δυσκολία διάκρισης μεταξύ λειτουργικών και μη στοιχείων του ίδιου να αποτελεί και το μεγαλύτερο εμπόδιο στην παροχή προστασίας. Πάντως, τα ελληνικά δικαστήρια δεν χαρακτηρίζονται από αυστηρή εφαρμογή αλλά τείνουν, όπου κατά τη γνώμη τους υπάρχει αντίθεση στα χρηστά ήθη, χωρίς πάντα να υπάρχει και σαφής «οικονομική» λογική, να χορηγούν προστασία. Σε κάποιον βαθμό, θα μπορούσε να υποστηριχθεί κανείς το όλο θέμα εξαρτάται από τις γνώσεις των δικηγόρων που χειρίζονται την υπόθεση.

Η προστασία των απόρρητων αποτελεί σοβαρό όπλο σ' όλα τα στάδια δημιουργίας ενός προγράμματος ιδίως στο στάδιο της αρχικής σύλληψής του και της κωδικοποίησής του. Βέβαια, παύει να αποτελεί μέσο προστασίας οποτεδήποτε το πρόγραμμα κυκλοφορήσει, πουληθεί ή ενοικιαστεί κ.λπ. Μπορεί όμως να ισχυρισθεί κανείς ότι το source code παραμένει απόρρητο και μετά την κυκλοφορία του προγράμματος. Ένα χαρακτηριστικό είναι ότι παρέχεται ευρεία προστασία, όχι μόνο κατά του υπαλλήλου κ.λπ., που ανακοινώνει την εμπιστευτική πληροφορία αλλά και κατά του τρίτου που τα χρησιμοποιεί κ.λπ. Προϋπόθεση όμως είναι αφ' ενός ότι τα συγκεκριμένα απόρρητα είχαν ρητά περιέλθει στον υπάλληλο ως απόρρητα και αφ' ετέρου ότι ο τρίτος επίσης γνωρίζει τη φύση τους ως απόρρητων. Έτσι ο παραγωγός δεν μπορεί να στραφεί κατά υπαλλήλου ή τρίτου, όταν είτε δεν υπάρχει

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

σκοπός ανταγωνισμού (π.χ. περιγραφή προγράμματος σε περιοδικό), είτε δεν υπάρχει γνώση της απόρρητης φύσης της πληροφορίας. Έτσι, αν πάρουμε σαν παράδειγμα ξένες εμπειρίες, η πρώτη ένσταση που θα προβληθεί είναι η άγνοια της απόρρητης φύσης. Ο μεν παραγωγός θα χρειαστεί ν' αποδείξει ότι έλαβε όλα τ' αναγκαία μέτρα για να είναι γνωστό ότι κάτι είναι απόρρητο, ο δε αντίδικός του θ' αντιπροτείνει ότι δεν είχαν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα, και ότι ο ίδιος τουλάχιστον δεν γνώριζε το απόρρητο. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι σχετικές διατάξεις συμπληρώνονται από τις ειδικές υποχρεώσεις πίστης που έχουν π.χ. μέλη του Δ.Σ. ανωνύμων εταιριών να μην ανταγωνίζονται την εταιρία τους.

VI. ΠΟΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Διαφαίνεται ήδη ότι η έννομη προστασία με αστικά μέσα είναι προβληματική, ότι κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζεται ξεχωριστά με βάση τις ιδιαιτερότητές της.

Στα πλαίσια αυτό θα ανακύψει το πρόβλημα της εναλλακτικής προστασίας με το ποινικό δίκαιο και γιατί, να μεν είναι ενδεχόμενα δυνατό να σταματήσει κανείς κάποιον τρίτο να απομιμείται, αλλά είναι δύσκολο να προσδιορίζεται και το ύψος της ζημίας. Ένας άλλος λόγος για τη στροφή στο ποινικό δίκαιο είναι και η αντίληψη ότι οι ποινές είναι αυστηρές και γι' αυτό έστω και η απειλή ποινικής δίωξης συνεντίζει.

Τα πράγματα όμως ίσως να μην είναι έτσι. Πρώτα απ' όλα, και αφού ξεπεραστούν τα ουσιαστικά νομικά θέματα που θίγαμε σε σχέση με τους νόμους για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τον αθέμιτο ανταγωνισμό, την πνευματική ιδιοκτησία και τα σήματα, οι ποινικές διατάξεις που περιέχουν, προβλέπουν αστείες ποινές, π.χ. στον αθέμιτο ανταγωνισμό προβλέπεται δμηνη φυλάκιση και πρόστιμο 3000 δρχ.! Στις περιπτώσεις των νόμων αυτών οι ποινές είναι ουσιαστικά χωρίς αντικείμενο.

Για τους λόγους αυτούς ένας συγγενής τμήμας, ο αγώνας κατά των βιντεοκασετοπειρατών στράφηκε στη συμπληρωματική προστασία με βάση τις κοινές διατάξεις για πλαστογραφία και απάτη. Ιδίως δε η πλαστογραφία με σκοπό περιουσιακό όφελος αποτελεί κακούρηγμα, για το οποίο προβλέπεται φυλάκιση μέχρι 10 χρόνια. Επίσης στις ποινικές δίκες η πολιτική αγωγή που ζητεί αποκατάσταση των ζημιών της έχει ένα ευκολότερο αποδεικτικό έργο.

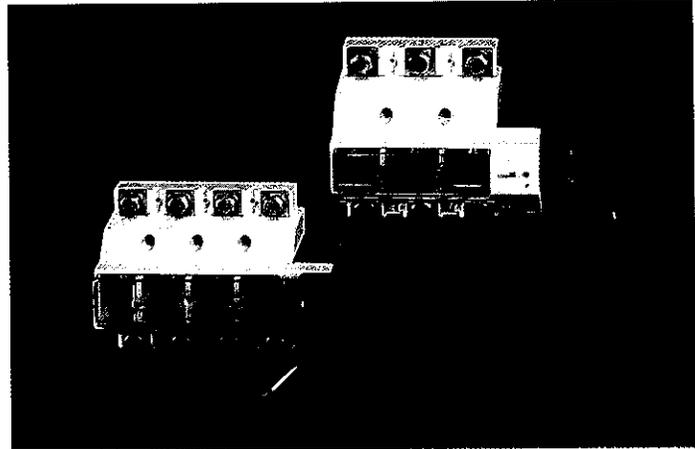
Παρουσιάζονται όμως και εδώ σημαντικά προβλήματα ουσιαστικής φύσης. Πρόσφατη απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης απήλλαξε βιντεοκασετοπειρατή με το σκεπτικό ότι η βιντεοκασετέα δεν είναι «έγγραφο» με τις διατάξεις του ποινικού νόμου, που αποτελεί προϋπόθεση του εγκλήματος της πλαστογραφίας.

Ένα πρόγραμμα όμως αποτελεί έγγραφο; Έγγραφο, κατά το αρθρ. 13(γ) Π.Κ., είναι «παν γραπτόν προωρισμένον ή πρόσφορον να αποδείξει γεγονός έχον έννομον σημασιαν και παν σημειόν προορισμένον να αποδείξη τοιούτον γεγονός». Υπάρχει ένα τμήμα της θεωρίας και νομολογίας που θεωρεί ότι οι κασσέτες δεν

The
Authorising Centre

VISTOP

Διακόπτες φορτίου - αποζεύκτες 63 A ÷ 400 A με ορατή απόζευξη.

Διακόπτες ασφαλείας ταχείας διακοπής με ορατό έλεγχο της απόζευξης των επαφών.

Προδιαγραφές: NFC 63-130, CEI 408
VDE 0660, Veritas

Υλικό: πολυεστέρας ενισχυμένος με ίνες υάλου

Στήριξη: σε ράγα (63A - 100A)
ή με βίδες (100 A ÷ 400 A)

- Επαφές μαχαιρωτές, διπλές για κάθε φάση αυτοκαθαριζόμενες.
- Θάλαμος σβέσης τόξου για κάθε φάση.
- Χειρισμός, πρόσθιος ή πλάγιος.
- Δυνατότητα χειρισμού από το εξωτερικό του ερμαρίου με προσθήκη προέκτασης.
- Το χειριστήριο μπορεί να κλειδωθεί στην θέση ανοιχτών επαφών.
- Δέχεται βοηθητικές επαφές ON-OFF για ένδειξη αρχής απόζευξης και θέσης του διακόπτη.

legrand®

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΕΓΚΡΑΝ ΑΕΒΕ

- 22ο χλμ. εθνικής οδού Αθηνών - Λαμίας,
145 65 Αγ. Στέφανος Αττικής - ΑΘΗΝΑ, τηλ. 8161102
- Σαλαμίνας 10, 546 25 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, τηλ. 546570

Συστήματα multi user από την Computer Trade Center

H Computer Trade Center S.A. προσφέρει τα συστήματά της THE CHOICE - 286 & THE CHOICE - 386 τα οποία είναι multi user - multi tasking δηλ. δέχονται απλά τερματικά και μπορούν να χρησιμοποιούνται από δεύτερο και τρίτο χρήστη ταυτόχρονα χωρίς επιπλέον κόστος.

Πληροφορίες: Computer Trade Center A.B.E.E., (Μεσογείων και Αρκαδίας 29, Τ.Κ. 11526, Τηλ. 7713132).

ΝΕΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ APPLE

H DATA Management Computers προωθώντας το ειδικό της σύστημα Apple στον ελληνικό χώρο, παρουσιάζει 7 νέες γραμματοσειρές με λιανική τιμή κάθε γραμματοσειράς 6.000 δρχ.

H ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Η/Υ

μπορούν να θεωρηθούν έγγραφα, και επομένως ούτε τα προγράμματα σε δίσκους, γιατί με την έννοια του εγγράφου εννοείται η «διά γραφής έκφραση της ανθρώπινης σκέψης, που γίνεται αντιληπτή άμεσα με την αίσθηση της οράσεως», όπου ως γραφή εννοείται «η διά γραμμάτων, που απαρτίζουν λέξεις, απόδοση ορισμένου νοήματος». Η άποψη αυτή, υποδεικνύει περαιτέρω ότι η αρχή της απαγόρευσης της αναλογίας που διέπει ειδικά το Ποινικό Δίκαιο εμποδίζει την διεύρυνση της έννοιας του εγγράφου ώστε να περιλάβει είτε μηχανικές απεικονίσεις ή σημεία είτε εκφράσεις της ανθρώπινης σκέψης που γίνονται έμμεσα αντιληπτές με την αίσθηση της οράσεως, όπως π.χ. μέσω Η/Υ στην οθόνη.

Ένα βασικό πρόβλημα είναι ότι απαιτείται πρόθεση παραπλάνησης άλλου, με τη χρήση του πλαστού, για γεγονός με έννομες συνέπειες. Το περιεχόμενο της πλαστής δισκέτας πρέπει να αναδύει μια παραπλανητική εντύπωση, συγκεκριμένα ότι είναι γνήσια και ότι ο πλαστογράφος έχει την άδεια να την αναπαράγει. Η δημιουργία back - up copies, η αντιγραφή για αποκλειστικά ιδιωτική χρήση δεν αποτελεί λοιπόν πλαστογραφία γιατί λείπει η πρόθεση παραπλάνησης, όπως και η αναγραφή σε επικέττα ότι π.χ. «δεν είναι γνήσιο και η αναπαραγωγή του δεν έγινε με την άδεια του ΧΨΩ» εξαλείφει προφανώς την πρόθεση παραπλάνησης και έτσι δεν υπάρχει έγκλημα!

VII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την ανάπτυξη που προηγήθηκε διαφαίνεται ότι το υπάρχον νομικό πλαίσιο είναι ελλειπές χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι δυνατή, κατά περίπτωση η προστασία του παραγωγού ή

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

● Οι γνωστές εταιρίες κατασκευής υπολογιστών AMSTRAD και IBM υπέγραψαν συμφωνία ανταλλαγής πακέτων, που αφορούν την τεχνολογία που έχουν αναπτύξει οι δύο εταιρείες στο χώρο των υπολογιστών που κατασκευάζουν. Αυτή η συμφωνία δίνει τη δυνατότητα στην AMSTRAD να προχωρήσει στη μαζική παραγωγή μηχανημάτων με επεξεργαστή 80286 ή 80386.

● Η data managment απέκτησε ένα νέο τμήμα στο υπάρχον software house, το οποίο θα ασχολείται με την ανάπτυξη εφαρμογών γραμμένων αποκλειστικά σε Hypercard.

Η Hypercard είναι ένα λογισμικό πακέτο που παρουσίασε η Apple Computer και έχει την ιδιότητα μέσω της προγραμματιστικής της γλώσσα HyperTalk να προγραμματίζει τον Macintosh και να αξιοποιεί πλήρως της δυνατότητες του.

δικαιούχου του προγράμματος. Οι ασάφειες, οι ελλείψεις, τα κενά, η ουσιαστική αδυναμία σύντομης διαδικασίας οδηγούν στο συμπέρασμα, αν δεν θέλουμε να αναμένουμε χρόνια μέχρι να σταθεροποιηθεί η ανύπαρκτη σήμερα νομολογία, ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα ειδικό νομικό πλαίσιο προστασίας των προγραμμάτων, αλλά και των άλλων προϊόντων πληροφορικής.

Μπήκαμε σε μια νέα εποχή. Σε λίγο καιρό οι πραγματικοί επιχειρηματίες θ' αρχίσουν να αισθάνονται πολύ την έλλειψη ικανοποιητικής νομικής προστασίας. Αλλά και πέραν αυτών νέες «εγκληματικές» εφαρμογές των σύγχρονων τεχνολογιών θα προκύψουν. Και δεν αναφέρομαι μόνο στο θέμα της προστασίας της προσωπικής ζωής μας που ήδη συζητείται, αλλά και στο θέμα των λεγόμενων "computer crimes". Πιστεύω ότι η ορθή αντιμετώπιση δεν είναι να περιμένουμε να δούμε αν αρκεί το υπάρχον νομικό πλαίσιο (που δεν αποκλείεται να δημιουργεί και ανεπιθύμητες παρενέργειες) αλλά να δημιουργήσουμε ένα ειδικό και συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο που θα επιτρέπει την ανάπτυξη της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας στις νέες τεχνολογίες με την εγγύηση των κερδών του παραγωγού με στόχο την οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη, χωρίς υπερβολικά εμπόδια για τη διάχυση των ευεργετικών επιπτώσεών τους και για τη ροή των πληροφοριών.

Γρηγόρης Μ. Πελεκάνος

● Μια νέα επιχείρηση με ειδικευση στον αυτοματισμό γραφείου άρχισε να λειτουργεί στη Λ. Συγγρού με την επωνυμία INFOPRINT. Διαθέτει: PC, εκτυπωτές, TELEFAX και ταμειακές μηχανές.

● Η OLIVETTI και η DIGITAL ανακοίνωσαν τεχνολογική συμφωνία συνεργασίας για την ενσωμάτωση των PERSONAL COMPUTERS της IVREA στο πληροφοριακό δίκτυο της DIGITAL.

Συμφωνήθηκε να εξασφαλιστεί η συμβατότητα των Personal Computers της IVREA από το σύστημα «NETWORK APPLICATIONS SUPPORT» της DIGITAL. Έτσι είναι δυνατόν να συγχωνευτούν τα Personal Computers της OLIVETTI και οι παρεχόμενες απ'αυτά πληροφορίες με τα συστήματα επεξεργασίας της DIGITAL, συνδεδεμένα μεταξύ τους με δίκτυο.

● Η ENEL (Ιταλική ΔΕΗ), σχεδιάζει την κατασκευή θερμοηλεκτρικής μονάδας στη θάλασσα, με στόχο την μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η κατασκευή της μονάδας θα ξεκινήσει μέχρι το 1995 στην Αδριατική θάλασσα σε απόσταση 20 km από την ακτή. Θα έχει τη δυνατότητα να καταναλώνει ποικιλία καυσίμων, και θα παράγει 2.600 MW, απασχολώντας ειδικευμένο προσωπικό 500 ατόμων.

Η παραγόμενη ενέργεια από το σταθμό, που θα εγκατασταθεί σ'ένα τεχνητό νησί, θα διοχετεύεται στην ξηρά με υποβρύχιο καλώδιο, που θα συνδέεται με σταθμό διανομής ο οποίος θα τροφοδοτεί στη συνέχεια τα δίκτυα καταναλώσεως.

Σεμινάριο Τ.Ε.Ε.

Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας

Σεμινάριο με θέμα «Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας» οργανώνει το Τ.Ε.Ε. σε συνεργασία με το Εργαστήριο Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας του Ε.Μ.Π. στην Αθήνα από 6-10 Μαρτίου 1989.

Διάρκεια 5 ημέρες επί 6 ώρες την ημέρα και τόπος διεξαγωγής η αίθουσα αντιπροσωπείας του Τ.Ε.Ε.

Δικαίωμα συμμετοχής 3.000 δρχ. το άτομο και 5.000 δρχ. για οργανισμούς και εταιρείες ενώ είναι δωρεάν για τελειόφοιτους των τμημάτων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και για όσους αποφοίτησαν μετά το 1980 και είναι άνεργοι.

Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής κα. Κανελλοπούλου - Κερκεντζέ τηλ. 3254590 εσ. 32.